

Prioritaire Provinciale Plantensoorten: soorten komen, soorten gaan

Roosmarijn Steeman

BRAKONA

Jaarboek

2012

Prioritaire Provinciale Plantensoorten: soorten komen, soorten gaan

Roosmarijn Steeman

Niet alle plantensoorten zijn geholpen met een zuiver gebiedsgericht milieubeleid; sommige vragen een meer specifieke – soortgerichte – aanpak. Daarom bakende de Provincie Vlaams-Brabant in 2008 een lijst af met soorten waarvoor ze een belangrijke verantwoordelijkheid draagt inzake bescherming en behoud, en waarvoor actie wenselijk is. Deze zogenaamde Provinciaal Prioritaire Soorten (PPS) dienen als uitgangsbasis voor het provinciale soortenbeleid en moeten de provincie helpen hun beperkte budget zo efficiënt en nuttig mogelijk te besteden ter bescherming van deze soorten.

Aangezien de natuur continu in beweging is, vraagt de PPS-lijst regelmatig om aanpassingen. Zo werden in het kader van een Bijzonder Natuurbeschermingsproject rond de actualisatie van de prioritaire plantenlijst in Vlaams-Brabant (Steeman et al., 2012) heel wat nieuwe, al dan niet historische gegevens van prioritaire plantensoorten voor het eerst geanalyseerd. Op basis hiervan werd een vernieuwde lijst van 'prioritaire soorten' opgesteld. In dit artikel worden deze nieuwe lijst en een aantal veranderingen in de flora van Vlaams-Brabant sinds 2000 toegelicht.

Figuur 1:

Van Groot spiegelklokje zijn nog slechts een handvol vindplaatsen bekend in Vlaanderen.

Foto: Jules Robijns

Een onontgonnen schat aan data

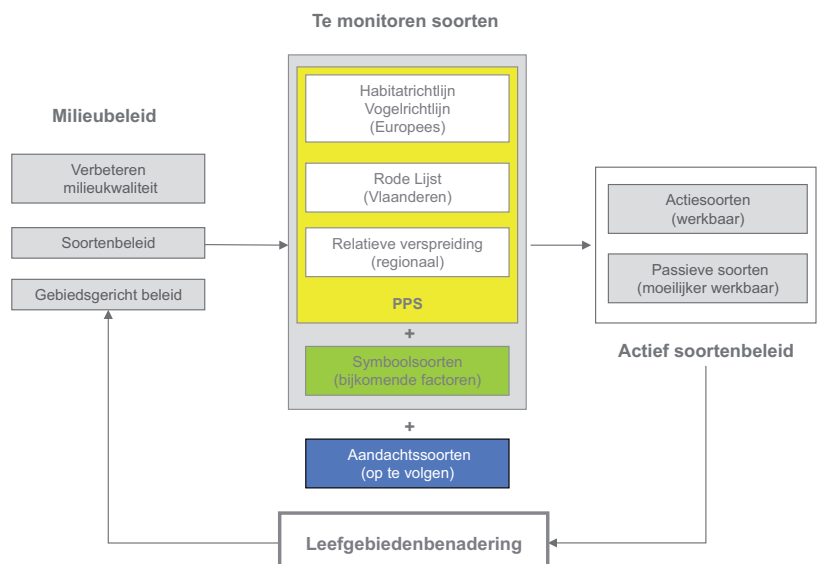
In 2006 verscheen de atlas van de Flora van Vlaanderen en het Brussels Gewest (Van Landuyt *et al.*, 2006). Hierin werden alle gegevens verwerkt die eerder in de 'Florabank'- een samenwerkingsverband tussen het INBO & Flo.Wer - werden verzameld. Deze gegevens werden door botanisten bijeengebracht tussen 1972-2004. Later bleek dat veel gegevens uit Vlaams-Brabant niet tijdig in de 'Florabank' werden opgenomen: streeplijsten opgemaakt voor beheerplannen van natuurgebieden, plantengegevens verzameld in het kader van andere inrichtingsplannen, losse floragegevens uit notitieboekjes van plantenwerkgroepen en amateurbotanisten, ... Een massa aan niet eerder ontsloten data, vaak van soorten die vroeger nog algemeen voorkwamen maar intussen zeldzaam zijn geworden. Bij de opmaak van de lijst van 'Provinciale Prioritaire Soorten' (PPS) (Nijs, 2009) werd deze lacune onderkend. Op aangeven van een aantal deskundigen werd dan ook een bijkomende categorie 'symboolsoorten' en 'aandachtssoorten' aan de floraselectie van de prioritaire soorten toegevoegd.

In 2011 werd een project opgezet om de prioritaire soortenlijst te actualiseren. Oude groeiplaatsen van soorten die voor de PPS-status in aanmerking komen, werden op het terrein gecontroleerd en meer dan 10.000 'historische' data werden aan de databank toegevoegd. De oefening werd beperkt tot de 'prioritaire soorten', 'aandachtssoorten' en 'symboolsoorten' die werden afgebakend in 2008 (Nijs, 2009), dat resulteerde in een aantal verschuivingen.

Prioritaire plantensoorten, symboolsoorten en aandachtsoorten: nog even herhalen

Nog even herhalen. Een soort wordt weerhouden als 'prioritaire' soort voor een provincie indien ze beantwoordt aan bepaalde criteria: (1) de soort staat opgelijst in de Rode Lijst in de categorie 'ernstig bedreigd', 'bedreigd' of 'kwetsbaar' (Van Landuyt *et al.*, 2006) of (2) werd opgenomen in de Habitatrichtlijn (Nijs, 2009). Indien aan één van voorgaande voorwaarden werd voldaan en het gekende Vlaamse areaal van de soort voor minstens 33% in Vlaams-Brabant ligt, wordt ze als 'prioritair' weerhouden. Bij de selectie van de prioritaire soorten door Nijs (2009), werden alle gegevens die op dat moment voorhanden waren in rekening gebracht. Bij de update van de prioritaire soorten (Steeman *et al.*, 2012) werd enkel rekening gehouden met de waarnemingen sinds 2000. Door deze herberekening schoven negen prioritaire soorten van de oorspronkelijk lijst door naar de categorieën 'symboolsoorten', 'aandachtssoorten' of 'verdwenen' (na 1999 niet meer gezien in Vlaams-Brabant). Daartegenover stond de toevoeging van een gelijk aantal nieuwe soorten aan de prioritaire soortenlijst.

Figuur 1:
Schematisch overzicht van de totstandkoming van de PPS-soorten.

Zeven van de negen nieuwe 'prioritaire soorten' zijn voormalige 'symboolsoorten' waarvan de Vlaams-Brabantse populaties nu minstens 33% van de Vlaamse verspreiding vertegenwoordigen. De andere twee soorten die werden toegevoegd aan de 'prioritaire soorten' stonden eerder al vermeld in de categorie 'aandachtsoorten'.

Figuur 2:

Bospaardenstaart, een nieuwkomer op de PPS-lijst, het percentage van deze plant voor de provincie nam toe van 24% naar 45%.

Foto: Johan Neegers

Vijf 'prioritaire soorten' maken op hun beurt de omgekeerde beweging en belanden in de categorie 'symboolsoorten' omdat ze nu minder dan 33% vertegenwoordigen. 'Symboolsoorten' zijn soorten die niet (meer) voldoen aan de criteria voor de PPS maar toch provinciale aandacht verdienen om een bepaalde reden (Nijs, 2009). Bij de planten vertegenwoordigen de meeste symboolsoorten 20 tot 33% van de Vlaamse populatie in Vlaams-Brabant. Drie soorten vormen hierop een uitzondering: Boswederik (*Lysimachia nemorum*), Groot springzaad (*Impatiens noli-tangere*) en Karwijselie (*Selinum carvifolia*). Ze staan voor respectievelijk 46%, 39% en 55%, maar worden (nog) niet op de Rode Lijst vermeld, waardoor ze niet in aanmerking komen als PPS. Deze soorten werden gekozen als symboolsoort omdat hun Vlaams-Brabantse populaties belangrijk zijn voor het behoud van de soort in Vlaanderen. Op Vlaams niveau gaan deze soorten achteruit, maar in de Leemstreek houden ze nog goed stand. De 'symboolsoorten' kregen er naast vijf soorten uit de categorie 'prioritaire soorten' ook drie nieuwe soorten uit de categorie 'aandachtsoorten' bij.

In de categorie 'aandachtsoorten' verschenen twee soorten die voorheen vermeld stonden op de 'prioritaire soortenlijst' en twee soorten uit de categorie 'symboolsoorten'. De meeste aandachtsoorten zijn (voorlopig) nog vrij algemeen maar kunnen het in de nabije toekomst moeilijk krijgen. Daarom is het belangrijk via deze weg hun evolutie in de gaten te houden.

De categorie 'verdwenen' kreeg er vijf nieuwe soorten bij (soorten die niet meer gezien zijn na 1999). Deze soorten zouden in de nabije toekomst terug kunnen opduiken en dienen dan de nodige aandacht te krijgen. Zo dook in april 2013 Handjesereprijs, die op de nieuwe PPS-lijst uit 2012 als 'verdwenen' stond aangegeven, al terug op in de provincie. Deze soort zal in de toekomst dan ook de nodige provinciale aandacht krijgen.

Even voorstellen: de nieuwkomers

Nieuwkomers onder de prioritaire soorten in Vlaams-Brabant zijn Harlekijn (*Anacamptis morio*), Naakte lathyrus (*Lathyrus aphaca*), Knollathyrus (*Lathyrus linifolius*), Stippelvaren (*Oreopteris limbosperma*), Bospaardenstaart (*Equisetum sylvaticum*), Ronde zegge (*Carex diandra*), Eironde leeuwenbek (*Kickxia spuria*), Bergnachtorchis (*Platanthera chlorantha*) en Soldaatje (*Orchis militaris*). De redenen voor opname zijn uiteenlopend.

De achteruitgang van Harlekijn in Vlaanderen heeft zich ingezet in de tweede helft van de 20ste eeuw. In Vlaams-Brabant is nog één standplaats gekend waar momenteel slechts zes exemplaren groeien. De vraag is hoelang de soort daar nog zal standhouden: slechte weersomstandigheden (late vorst, overstromingen) kunnen zo'n kleine populatie immers snel de das om doen.

Ondanks het feit dat deze soort, net als Naakte lathyrus, Stippelvaren, Knollathyrus, Bospaardenstaart, Ronde zegge en Bergnachtorchis de laatste decennia in Vlaams-Brabant hard achteruitgingen, vertegenwoordigen hun Vlaams-Brabantse populaties meer dan 33% van de Vlaamse verspreiding. In de rest van Vlaanderen kenden deze Rode Lijstsoorten een nog veel sterkere achteruitgang.

Soldaatje komt op de lijst door de ontdekking van een nieuwe vindplaats in 2011 (Zellik). Hierdoor komt het provinciale totaal op drie vindplaatsen, goed voor exact 33% van de Vlaamse populatie. Deze soort verscheen in 1997 voor het eerst in Vlaams-Brabant op de berm van de E40 in Everberg en Egenhoven en houdt er een stabiele populatie op na. In 2011 werd een nieuwe vindplaats ontdekt in Zellik, op een grasland in een bedrijventerrein, grenzend aan het Kerremansbos.

Figuur 3:
Stippelvaren komt als voormalige "symboolsoort" op de PPS-lijst terecht. Het is een soort van bossen op matig voedselarme, zure bodems.
Foto: Kasper Van Acker

Figuur 4:
De enige overblijvende vindplaats van Harlekijn in Vlaams-Brabant is meteen ook de laatste vindplaats voor Vlaanderen, deze soort verdient zijn plaats op de PPS-lijst.
Foto: Johannes Jansen

Figuur 5:
Op de historisch gekende vindplaatsen in Vlaams-Brabant is Knollathyrus verdwenen. In 2002 en in 2010 werd de soort op twee nieuwe plaatsen ontdekt rond Halle.
Foto: Leo Janssen

Tabel 1:

Overzicht en update van de prioritaire, mogelijke symbool- en aandachtsoorten voor de provincie Vlaams-Brabant sinds 2012, met opgave van hun status op de Rode Lijst, het percentage dat de Vlaams-Brabantse populaties vertegenwoordigen op Vlaams niveau (resp. in 2008 en 2012) en hun Europese status.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Rode Lijst-status	% 2008	% 2012	Europese status
Prioritaire soorten					
Akkergeelster	<i>Gagea villosa</i>	zz	100	100	
Harlekijn	<i>Orchis morio</i>	ub	25	100	
Naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>	zz	24	80	
Vingerhelmbloem	<i>Corydalis solida</i>	zz	55	67	
Grote muggenorchis	<i>Gymnadenia conopsea</i>	ub	67	63	
Schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>	ub	100	63	
Vogelnestje	<i>Neottia nidus-avis</i>	b	80	57	
Dauwnetel	<i>Galeopsis speciosa</i>	zz	35	55	
Witte rapunzel	<i>Phyteuma spicatum</i>	zz	62	53	
Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>	ub	100	50	
Knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>	b	25	50	
Stippelvaren	<i>Oreopteris limbosperma</i>	zz	22	50	
Graslathyrus	<i>Lathyrus nissolia</i>	zz	39	49	
Stijve naaldvaren	<i>Polystichum aculeatum</i>	zz	54	46	
Schedegeelster	<i>Gagea spathacea</i>	b	47	45	
Bospaardenstaart	<i>Equisetum sylvaticum</i>	zz	24	45	
Klimopbremraap	<i>Orobancha hederæ</i>	b	60	44	
Ronde zegge	<i>Carex diandra</i>	ub	30	44	
Amandelwolfsmelk	<i>Euphorbia amygdaloides</i>	zz	37	42	
Gebogen driehoeksvaren	<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	ub	75	40	
Groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>	b	42	40	
Vingerzegge	<i>Carex digitata</i>	ub	75	40	
Bleek bosvogeltje	<i>Cephalanthera damasonium</i>	zz	67	38	
Weegbreefonteinkruid	<i>Potamogeton coloratus</i>	b	43	38	
Eironde leeuwenbek	<i>Kickxia spuria</i>	b	17	38	
Bergnachtorchis	<i>Platanthera chlorantha</i>	b	25	37	
Donzige klit	<i>Arctium tomentosum</i>	b	60	36	
Betonie	<i>Stachys officinalis</i>	zz	36	34	
Soldaatje	<i>Orchis militaris</i>	zz	18	33	
Mogelijke symboolsoorten					
Karwijselie	<i>Selinum carvifolia</i>	nb		55	
Boswederik	<i>Lysimachia nemorum</i>	nb		46	
Groot springzaad	<i>Impatiens noli-tangere</i>	nb		39	
Trosdravik	<i>Bromus racemosus</i>	nb		32	
Beemdkroon	<i>Knautia arvensis</i>	a	20	31	
Gele zegge	<i>Carex flava</i>	ub	33	29	
Dicht havikskruid	<i>Hieracium lachenalii</i>	kw	25	29	
Kleine valeriaan	<i>Valeriana dioica</i>	kw	25	29	
Bosorchis	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>	og	36	28	
Brede orchis	<i>Dactylorhiza majalis</i>	kw		28	
Grote pimperl	<i>Sanguisorba officinalis</i>	kw	17	27	
Grote tijm	<i>Thymus pulegioides</i>	kw	23	26	
Kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>	b	33	25	
Zachte naaldvaren	<i>Polystichum setiferum</i>	zz	67	25	
Spits fonteinkruid	<i>Potamogeton acutifolius</i>	zz	22	25	
Waterlepelje	<i>Ludwigia palustris</i>	zz	28	24	
Hondskruid	<i>Anacamptis pyramidalis</i>	zz	30	23	
Bochtige klaver	<i>Trifolium medium</i>	zz	29	21	
Blauwe knoop	<i>Succisa pratensis</i>	a	14	22	
Bijenorchis	<i>Ophrys apifera</i>	zz	29	20	
Geel walstro	<i>Galium verum</i>	a	22	20	
Kraagroos	<i>Rosa agrestis</i>	zz	28	20	
Aandachtsoorten					
Spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>	b	26	19	
Zaagblad	<i>Serratula tinctoria</i>	zz	20	19	
Slanke zegge	<i>Carex strigosa</i>	zz	44	18	
Ruige leeuwentand	<i>Leontodon hispidus</i>	a	21	18	
Drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>	kw	17	16	Bijlage 2

Grote bremraap	<i>Orobanche rapum-genistae</i>	zz	8	16	
Watergras	<i>Catabrosa aquatica</i>	zz	20	14	
Teer guichelheil	<i>Anagallis tenella</i>	zz	25	13	
Welriekende agrimonie	<i>Agrimonia procera</i>	zz	18	12	
Akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>	ub	14	11	
Addertong	<i>Ophioglossum vulgatum</i>			10	
Gewone vleugeltjesbloem	<i>Polygala vulgaris</i>	kw	12	10	
Verdwenen uit Vlaams-Brabant					
Handjesereprijs	<i>Veronica triphyllos</i>	ub	36	0	
Koraalmeidoorn	<i>Crataegus rhipidophylla</i>	ui	50	0	
Klein spiegelklokje	<i>Legousia hybrida</i>	ub	25	0	
Kleinste egelskop	<i>Sparganium natans</i>	zz	5	0	
Naaldenkervel	<i>Scandix pecten-veneris</i>	ub	6	0	
Kruipend moerasscherm	<i>Apium repens</i>	ub	14	0	

Soortspecifiek beheeradvies voor een bedrijventerrein in volle ontwikkeling, heeft helaas weinig zin. Ook al onderhoudt Natuurpunt goede contacten met de beheerder van dit terrein, toch zou deze standplaats op termijn op de schop kunnen gaan. Een goede reden dus om deze soort de nodige aandacht te schenken!

Eironde leeuwenbek werd voor het eerst in Vlaams-Brabant waargenomen in 2004, in het Rosdel (Hoegaarden). De soort groeit vooral op matig voedselrijke akkers op kalkhoudende, vochtige leembodem. In Vlaanderen is Eironde leeuwenbek altijd vrij zeldzaam geweest: sinds 1972 ging het telkens om eenmalige vondsten; nergens had de soort een permanente populatie. Eironde leeuwenbek werd in 2008 (samen met Spiesleeuwenbek) ook in Katerspoel (Hoegaarden) aangetroffen op de akkers van het succesvolle project 'Graan voor Gorzen'. Van de Leemstreek liggen historische data voor van een rijke akkerflora. Voor de beheerders is het alvast een hart onder de riem dat deze flora er dankzij extensief akkerbeheer stilaan herleeft. Ook op een kapvlakte in Pikhakendonk (Boortmeerbeek) werd de soort in 2011 ontdekt. Eironde leeuwenbek groeide er samen met o.a. Ruige rupsklaver (*Medicago polymorpha*) en Kleine kattenstaart (*Lythrum hyssopifolia*). Deze akkerflora kreeg er kiemkansen doordat de bodem werd verstoord tengevolge van populierenkap. Of ze er zich bij successie zal kun-

Figuur 6:

Soldaatje is een orchidee die de voorkeur geeft aan niet al te droge, grazige kalkgraslanden.

Foto: Jules Robijns

nen handhaven, is maar zeer de vraag. Indien men Eironde leeuwenbek hier wil behouden, wordt er in het natuurgebied Pikhakendonk best een extensief beheerde akker aangelegd. Sinds de ontdekking in Boortmeerbeek, vertegenwoordigt de provinciale populatie 38% van de Vlaamse populatie, waardoor ze als prioritaire soort wordt weerhouden voor de provincie Vlaams-Brabant.

En hoe doet de rest het?

Van de 26 'symboolsoorten' die in 2008 werden geselecteerd zijn er 12 die sinds 2000 vooruitgaan en 14 die achteruitgaan. Bij de 'aandachtsoorten' zijn er twee die sinds 2000 verdwenen uit de provincie en vijf die achteruitgingen,

wat het totaal op zeven achteruitgaande soorten brengt. Slechts zes 'aandachtsoorten' gaan erop vooruit. In totaal gaan 44 soorten achteruit en zijn er slechts 24 die erop vooruitgaan. Opvallend is dat er veel nieuwe vindplaatsen werden opgetekend, maar dat de soorten slechts zelden op de oude vindplaatsen worden teruggezien. Er zijn natuurlijk nog veel locaties waar nog niet opnieuw werd gezocht. Mogelijk houden ze nog daar wel stand in kleine relictpopulaties.

In een vervolgproject wordt gepoogd om nog meer historische vindplaatsen te onderzoeken met de hulp van de 'historische' waarnemers. Ook de koesterburen kunnen in dit vervolgproject een plaats krijgen.

Figuur 7:

De herontdekking van Handjesereprijs in de provincie in 2013 zorgt ervoor dat deze soort van de categorie "Uitgestorven" meteen terug in de categorie "Prioritaire soorten" belandt. Foto: Jules Robijns

Eindbalans

Van acht soorten uit de totale soortenlijst (dus incl. aandacht- en symboolsoorten) zijn slechts een handvol (maximaal vijf) vindplaatsen bekend in Vlaanderen: Vingerzegge (*Carex digitata*), Kleine schorseneer (*Scorzonera humilis*), Groot spiegelklokje (*Legousia speculum-veneris*), Gebogen driehoeksvaren (*Gymnocarpium diopteris*), Geelgroene wespenorchis (*Epipactis muelleri*), Naakte lathyrus, Knollathyrus en Harlekijn. Door het beperkte aantal vindplaatsen dreigen deze soorten te verdwijnen en zo erg snel de status van 'Prioritaire Soort' kwijt te spelen, net wanneer de bescherming hoogstnoodzakelijk is. Daarom is het goed dat deze soorten toch de nodige provinciale erkenning krijgen als 'symboolsoorten' en 'aandachtsoorten'. De lijst van 'Provinciaal Prioritaire Soorten' is, als we de criteria volgen, zeer dynamisch. Jaarlijks zou een aangepaste lijst kunnen worden opgemaakt, gebaseerd op de meest recente gegevens. Zelfs de lijst die werd opgemaakt in het projectrapport (Steeleman *et al.*, 2012) is voor sommige soorten reeds achterhaald, zoals de vondst van Handjesereprijs aantoonde. Het is interessant om deze soorten op te volgen en een jaarlijkse update te maken waarbij de grootste prioriteit moet worden gegeven aan de soorten die op Vlaams niveau het zeldzaamst zijn.

Verder is het belangrijk om de 44 soorten die procentueel achteruitgingen in de provincie op te volgen en actie te nemen indien nodig. Een gepast beheer kan immers wonderen, zeker als er nog een goede zaadbank aanwezig is. Tenslotte nog dit: negen van de 69 'belangrijke plantensoorten' die voor Vlaams-Brabant werden afgebakend zijn akkersoorten: Akkergeelster (*Gagea villosa*), Handjesereprijs (*Veronica triphyllos*), Groot spiegelklokje, Dauwnetel (*Galeopsis speciosa*), Naakte lathyrus, Klein spiegelklokje (*Legousia hybrida*), Akkerboterbloem (*Ranunculus arvensis*), Eironde leeuwenbek en Naaldenkervel (*Scandix pecten-veneris*).

Figuur 8:

Dauwnetel is een soort van extensieve akkers of braakland op leem. In Vlaams-Brabant zijn de meeste groeiplaatsen in periodiek natte ruigten te vinden. De soort duikt soms op na bodemverstoring.

Foto: Bruno Nef

Dit zijn pioniersoorten die, in tegenstelling tot vele andere soorten, verstoring nodig hebben om te kunnen blijven bestaan. Veel van hen waren vroeger, toen de landbouw nog minder intensief was, een algemene verschijning in de velden. De snelle achteruitgang van deze soorten in Vlaanderen is gerelateerd aan veranderde landbouwmethodes met dichter plantverband, het verlaten van braaklegging en het gebruik van bestrijdingsmiddelen. De meeste van de akkerplanten die op de Rode Lijst staan, zijn soorten van kalkhoudende, lemige bodem en zijn dus typisch voor de Leemstreek in Vlaams-Brabant. Voor deze soorten is het belangrijk om op bepaalde plaatsen extensief akkerbeheer met wintergranen te herstellen.

Voor fauna - met doelsoorten als Grauwe gors (*Emberiza calandra*), Geelgors (*Emberiza citrinella*), Grauwe kiekendief (*Circus pygargus*) en Hamster (*Cricetus cricetus*) - werden al akkerreservaten ingericht met verrassende akkerflora als gevolg. Een akkerfloraproject waarbij akkers ingericht worden voor de zeldzame, akkerflora gebonden aan klakhoudende en lemige bodem kan heel wat opleveren. Deze 'kunstmatige' natuurgebieden kunnen een echte aanwinst zijn voor flora en fauna midden in het eentonige en intensief gebruikte landbouwlandschap.

Figuur 9:

Akkerreservaten geven aan verdwenen of zeldzame akkerkruiden weer een kans.

Foto: Jules Robijns

Referenties

- **Steeman, R., Vervoort, L. & Lambrechts, J. (2012).** Actualisatie provinciale prioritaire plantensoorten en aanzet voor 'de hotspotkaart van de bedreigde planten in Vlaams-Brabant'. Rapport Natuurpunt Studie 2010/10, Mechelen. 50 pp
- **Nijs G. (2009).** Provinciaal Prioritaire Soorten: het hoe, wat en waarom. Brakona jaarboek 2008, pp 36-39.
- **Van Landuyt, W., Hoste I., Vanhecke, L., Van den Brempt, P., Vercruysse, W. & De Beer, D., (2006).** Atlas van de Flora van Vlaanderen en het Brussels Gewest. Instituut voor natuur- en bosonderzoek, Nationale Plantentuin van België & Flo.Wer. 1007 pp

Auteurs

Roosmarijn Steeman

Natuurpunt Studie

Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

015 29 72 22

roosmarijn.steeman@natuurpunt.be

Vlaams-Brabantse Koepel voor Natuurstudie

De provincie Vlaams-Brabant ging in 2000 over tot de oprichting van de Vlaams-Brabantse Koepel voor Natuurstudie, Brakona.

Dit initiatief kadert momenteel binnen het provinciaal milieubeleidsplan 2009 - 2013 onder project 9 "natuurlijke entiteiten kwalitatief bevorderen" (betere natuur) en meer bepaald onder subdoelstelling 3 "uitbouw soortgericht beleid".

BRAKONA stelt zich de optimalisatie van het potentieel aan natuurkennis in functie van het natuurbehoud en -beheer in de provincie Vlaams-Brabant als hoofddoel. Meer bepaald de werking rond Prioritaire Provinciale Soorten (PPS) en de concretisering daarvan binnen het provinciaal biodiversiteitsproject "Koesterburen" is één van de taakstellingen.

Tevens wil het als contactorgaan het lokale studiewerk een meerwaarde geven door het voeren van een georganiseerd overleg tussen de bestaande milieuverenigingen en natuurstudiewerkgroepen.

Info:

Griet Nijs,
Projectcoördinator Brakona

Natuurpunt Studie
Coxiestraat 11
2800 Mechelen
015 77 01 61
E-mail: brakona@natuurpunt.be
www.brakona.be

Colofon

Met dank

aan auteurs en co-auteurs

- Pallieter De Smedt en Kevin Lambeets
- Roosmarijn Steeman
- Wout Willems
- Iwan Lewylle
- Jens D'Haeseleer

Voor het nalezen van de artikelen werd een beroep gedaan op enkele experts ter zake en gelegenhedsreferenten. Hiervoor wensen we uitdrukkelijk Dominique Verbelen, Hendrik Devriese en Robert Jooris te bedanken.

Eveneens dank aan de vele fotografen die belangeloos hun foto's ter beschikking stelden:

- Fons Bongers, Chantal Deschepper, Pallieter De Smedt, Jens D'Haeseleer, Jan Decreton, Bernhard Jacobi, Johannes Jansen, Leo Janssen, Kevin Lambeets, Iwan Lewylle, Jonas Mortelmans, Johan Neegers, Bruno Nef, Jean-Pierre Roland, Jules Robijns, Roosmarijn Steeman, Kasper Van Acker, Jan Van der Voort, Ralph Vandiest, Ward Vercruysse, Henk Wallays, Wout Willems, Hugo Willocx

Coördinatie en eindredactie

- Griet Nijs,
Brakona projectcoördinator

Vormgeving

- Luc Nagels, luc@vissenaken.be

Coverfoto's

- Akkerreservaat. Foto Jules Robijns